

Harnagementgids

Discipline Voltige

Versie april 2026

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Bitten	4
1.1. Bitten:	4
Hoofdstuk 2: Hoofdstellen	9
2.1. Hoofdstellen	9
2.2. Bitloos	12
2.3. Hoofdstelonderleggers	13
2.4. Blinkers	13
Hoofdstuk 3: Beenbescherming	14
3.1.	14
Hoofdstuk 4: De Longeerzweep	14
4.1.	14
Hoofdstuk 5: De Longeerlijn	14
5.1.	14
Hoofdstuk 6: Bijzetteugels en driehoeksteugel	14
6.1.	14
Hoofdstuk 7: De Voltigesingel	15
7.1.	15
Hoofdstuk 8: Voltigepad	16
8.1.	16
Hoofdstuk 9: Het Neusnetje	16
9.1.	16
Hoofdstuk 10: Het Oornetje en oorplug	17
10.1.	17

Inleiding

Deze harnachement gids is een aanvulling op het Algemeen wedstrijdreglement en het Wedstrijdreglement Voltige. In deze gids zijn de afbeeldingen opgenomen van het harnachement dat is **toegestaan** tijdens KNHS wedstrijden. Deze gids is een illustratie en verduidelijking van de huidige reglementen inclusief bijbehorende publicaties en richtlijnen. De specifieke verschillen in het goedgekeurde harnachement staan in deze gids omschreven. Hierbij is gebruik gemaakt van foto's en/of illustraties.

De aanvullende reglementering voor het harnachement staan in het algemeen wedstrijdreglement of het desbetreffende wedstrijdreglement. Deze gids bevat de omschrijving van **toegestaan** harnachement en hulpmiddelen.

- [Klik hier om naar het wedstrijdreglement Voltige te gaan.](#)

Eisen voor deelname aan de wedstrijdsport volgens de KNHS:

- Het harnachement is in overeenstemming met de desbetreffende discipline en klasse.
- De uitrusting van de paarden en de deelnemers moet voldoen aan het algemeen wedstrijdreglement en het desbetreffende wedstrijdreglement van de discipline.
- Het harnachement moet bevestigd worden zoals omschreven door de ontwerper/fabrikant en te allen tijde bevestigd en gebruikt worden zoals beschreven in deze gids
- Materialen mogen niet schadelijk zijn voor de gezondheid van het paard en moeten voldoende sterk zijn. Materialen mogen niet breken door teveel trekkracht van de ruiter of door kauwbewegingen van het paard
- Het harnachement moet altijd in overeenstemming zijn met de desbetreffende discipline en klasse. Harnachement mag de ogen van het paard nooit bedekken of irriteren, het orenspel mag niet belemmerd worden en het oriëntatie vermogen mag niet worden beïnvloed.
- De deelnemer is verantwoordelijk voor de naleving van deze gids en de geldende reglementen.

Hoofdstuk 1 Bitten

1.1. Bitten:

Algemeen

- Bitten (mondstukken) zijn in principe van metaal maar mogen ook gebruikt worden indien ze uit rubber of uit kunststof* vervaardigd zijn of met leer of rubber zijn omkleed.
- Bitringen (zijstukken) moeten altijd uit metaal vervaardigd zijn en de originele kleur hiervan hebben
- De bidden dienen glad van uitvoering te zijn en zonder uitsteeksels, scherpe delen of randen.
- Het deel van het bit dat op de lagen van de paardenmond rust heeft een dikte van tenminste 1,0 cm. De minimum dikte voor de bidden voor zowel pony's als paarden bedraagt daarmee 1,0 cm.
- Het bit mag bevestigd worden aan het hoofdstel aan het leren riempje van het bakstuk of doormiddel van een clip.
- De bijzetteugel/driehoeksteugel mag uitsluitend worden vastgemaakt aan het bit.
- De bijzetteugel/driehoeksteugel moet vrij door de bitringen (zijstukken) kunnen bewegen, tenzij specifiek bij de betreffende bitring (zijstuk) anders is aangegeven.
- Een bit moeten goed passen in de mond van het paard en mag niet meer dan 0,5 cm uitsteken in de mond van het paard als de bijzetteugel/driehoeksteugel loshangt. Een te klein bit dat de mondhoecken belemmert is niet toegestaan.
- Het gebruik van een tonglepel is **niet** toegestaan.
- Indien een mondstuk uit kunststof is vervaardigd mag deze alleen een witte (wit tinten) of lichtgroene kleur (appelbit) hebben.

a. Bitringen (zijstukken)

- Gelijkmatic met ronde ringen, afgerond en met ronde contouren.
- Watertrens
- Bustrens
- Bustrens met glijdende ringen
- D-trens
- Combinaties van bovenstaande varianten
- Toegestaan met alle ongebroken, enkel- en dubbel gebroken mondstukken opgenomen in deze gids.

1.		<ul style="list-style-type: none"> • Watertrens • Variant op watertrens
2.		<ul style="list-style-type: none"> • Bustrens
3.		<ul style="list-style-type: none"> • D-trens
4.		<ul style="list-style-type: none"> • Combinaties van bustrens met D-trens
5.		<ul style="list-style-type: none"> • Bustrens met glijdende ringen
Toebehoren/accessoires		
7.		<ul style="list-style-type: none"> • Losse bitring van rubber
8.		<ul style="list-style-type: none"> • Losse bitring van gel

b. Bitringen (zijstukken) met scharen

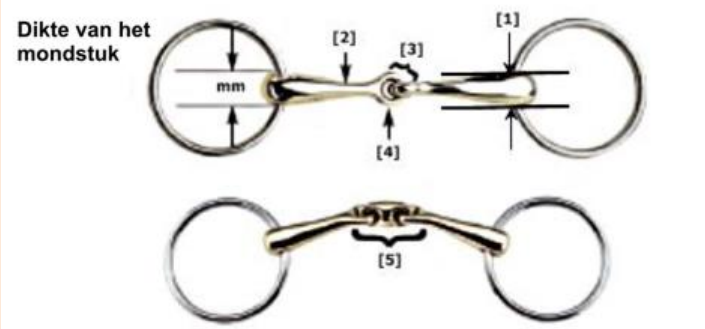

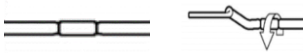
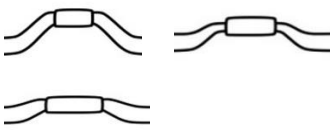

- Maximale lengte van de schaar van toepassing op afbeelding 9 en 10 is 7 cm. Dit is gemeten vanaf de bovenkant van de kleine ring, tot en met het mondstuk.
- Bitringen (zijstukken) als kneveltrens
- Toegestaan in combinatie met alle ongebroken, enkel- en dubbelgebroken mondstukken opgenomen in deze gids.

9.		<ul style="list-style-type: none"> • 'knevel'trens - Schaar mag niet aan bakstuk worden bevestigd.
10.		<ul style="list-style-type: none"> • Combinaties van 'knevel'trens - Schaar mag niet aan bakstuk worden bevestigd.
11.		<ul style="list-style-type: none"> • Halve 'knevel'trens • Schaar mag niet aan bakstuk worden bevestigd.

c. Enkel- en dubbelgebroken mondstukken

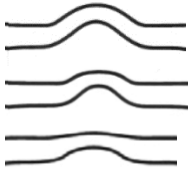
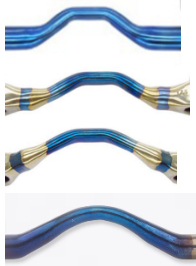

- Het middenstuk van dubbelgebroken bitten kan in een hoek van max. 45 graden naar voren hellen.
- De schakel [5] ligt in het midden van het bit.
- Tongboog: hoogte max 30mm, breedte min. 30 mm.
- Het hele mondstuk is afgerond in alle randen en overgangen.
- Bij dubbelgebroken mondstuk: middenstuk in het midden, volledig afgerond en zijn glad van uitvoering.
- Vergrendelingen zijn toegestaan. Onder vergrendelingen verstaan we een enkel of dubbel gebroken bit welke zich vergrendelt onder een bepaalde hoek waardoor het een ongebroken mondstuk vormt.
- Toegestaan met alle bitringen (zijstukken) zoals in hoofdstuk 1.1.a zijn weergegeven.

Meetinstructie dikte mondstuk

		
12.		<ul style="list-style-type: none"> • Enkel gebroken mondstuk, ook toegestaan wanneer anatomisch gevormd.
13.		<ul style="list-style-type: none"> • Dubbel gebroken mondstuk, ook toegestaan wanneer anatomisch gevormd.
14.		<ul style="list-style-type: none"> • Mondstuk met tongboog
15.		<ul style="list-style-type: none"> • Mondstuk met rubber, leer of kunststof omkleed
17.		<ul style="list-style-type: none"> • Variaties op dubbel gebroken mondstuk • Bewegbaar, vrijrollend, rubber en verhoogd middenstuk • Dubbel gebroken met 'french link' plaatje
18.		<ul style="list-style-type: none"> • Kogelgewricht in het middenstuk. • Mondstukken kunnen onafhankelijk van elkaar bewegen (driedimensionaal)
19.		<ul style="list-style-type: none"> • Trens met roterend deel in middenstuk
20.		<ul style="list-style-type: none"> • Trens met verhoogd tonggedeelte en roterend deel middenstuk • Niet toegestaan als onderlegtrens
21.		<ul style="list-style-type: none"> • Trens met een kern omkleed met kunststof of leer

d. Ongebroken trens

- Toegestaan in zowel bus-, knevel-, water-, als D-trens uitvoering
- Ook toegestaan als lichtgevormd
- Tongboog: Hoogte max. 30 mm, breedte min 30mm.
- De ongebroken trens kan onbuigzaam zijn of flexibel** met afgeronde contouren. (**bij verminderde teugeldruk gaat deze altijd terug naar de oorspronkelijke vorm).

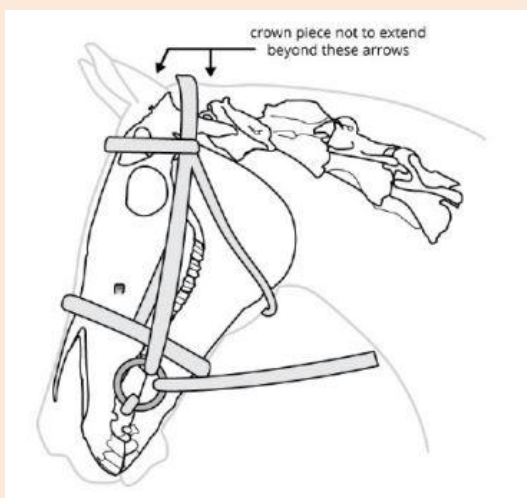
22.		<ul style="list-style-type: none"> • Ongebroken trens
23.		<ul style="list-style-type: none"> • Ongebroken trens met tongboog
24.		<ul style="list-style-type: none"> • Variaties op een ongebroken trens met tongboog
25.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op ongebroken trens met tongboog. • Ook naar voren gebogen toegestaan
26.		<ul style="list-style-type: none"> • Flexibele ongebroken trens
27.		<ul style="list-style-type: none"> • Varianten op flexibele stang • Ongebroken trens
29.		<ul style="list-style-type: none"> • Flexibele stang met middenstuk van rubber of metaal (roterend)

Hoofdstuk 2: Hoofdstellen

2.1. Hoofdstellen

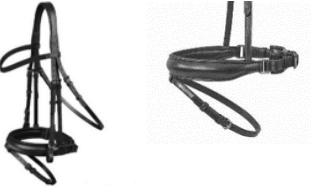

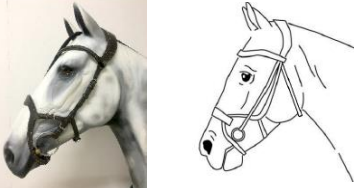
Algemeen

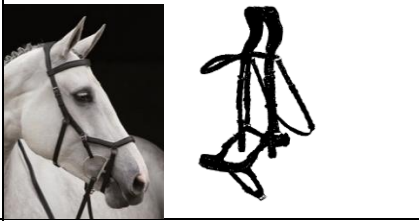

- Leer of hier op lijkend materiaal
- Het hoofdstel bestaat altijd uit het kopstuk, bakstukken, keelriem, neusriem en de frontriem. De keelriem is verplicht m.u.v. hoofdstellen met een gecombineerde neusriem of een variant van een hoofdstel met gecombineerde neusriem waarbij er altijd gebruik gemaakt moet worden van een sperriem.
- Kopstukken: Het kopstuk moet direct achter de oren en mag iets op de nek liggen. Het kopstuk mag niet achter de schedel komen. Zie afbeelding hieronder.

- Delen van de neusriem mogen rond genaaid zijn (geen sperriemen of kinriemen bv.) en het deel dat op het neusbot ligt moet plat en zacht aan de binnenzijde zijn.
- Een neusriem waarbij er minder ruimte is tussen neusriem en neusbot dan 1.5cm (gemeten aan de bovenzijde midden op de neus) wordt als wreedheid aangemerkt.
- Het hoofdstel moet bevestigd worden zoals omschreven door de ontwerper/ fabrikant.
- Een hoofdstel mag geen elastische inzetten bevatten. Met uitzondering van een elastische inzet in het kopstuk en bakstukken. Elastiek mag niet direct in contact zijn met de huid en/ of het bit.

30.		<ul style="list-style-type: none"> • Hannoveraans hoofdstel/ hoofdstel met lage neusriem
31.		<ul style="list-style-type: none"> • Varianten op Hannoveraans hoofdstel/ hoofdstel met lage neusriem

32.		<ul style="list-style-type: none"> Engels hoofdstel/ hoofdstel met hoge neusriem
33.		<ul style="list-style-type: none"> Hoofdstel met gecombineerde neusriem Ook toegestaan als Engelse optoming (zonder sperriem)
34.		<ul style="list-style-type: none"> Varianten op gecombineerde neusriem
35.		<ul style="list-style-type: none"> Varianten op gecombineerde neusriem Bakstuk en neusriem mag verbonden zijn Bakstuk mag in boog rond jukbeen lopen
36.		<ul style="list-style-type: none"> Variant op gecombineerde neusriem waarbij er een vast verbinding is tussen neusriem en sperriem
37.		<ul style="list-style-type: none"> Varianten op gecombineerde neusriem Verbindingsstukken tussen de bitringen (zijstukken) van het bit en de neusriem zijn niet toegestaan.

		
38.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op gecombineerde neusriem, micklem hoofdstel
39.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op lage neusriem
40.		<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstel met Mexicaanse neusriem
41.		<ul style="list-style-type: none"> • Varianten op hoofdstel met Mexicaanse neusriem
42.		<ul style="list-style-type: none"> • Bakstukken met elastisch concept. • Elastiek mag nooit direct contact hebben met het bit

43.		<ul style="list-style-type: none"> • Kopstuk met elastische inzet • Elastiek mag niet direct in contact zijn met de huid
44.		<ul style="list-style-type: none"> • Kopstuk met D-ringen
45.		<ul style="list-style-type: none"> • Gevormd kopstuk
46.		<ul style="list-style-type: none"> • Kaptoom (zie 2.2 Bitloos) • Een kaptoom mag met of zonder bit gebruikt worden • Bij gebruik van een kaptoom moet de longeerlijn bevestigd zijn aan de ring bovenop de neusriem of aan de binnenste ring van de neusriem. • Zie punt 5.1 bij gebruik van een bit

2.2. Bitloos

- De kaptoom moet van leer of daarop lijkend materiaal zijn waarbij de neusriem een minimale breedte van 2 cm heeft. Er mag zich geen metalen kern in de neusriem bevinden.

47.		<ul style="list-style-type: none"> • Kaptoom • Een kaptoom mag met of zonder bit gebruikt worden • Bij gebruik van een kaptoom moet de longeerlijn bevestigd zijn aan de ring bovenop de neusriem of aan de binnenste ring van de neusriem.
-----	---	--

2.3. Hoofdstelonderleggers

- Leer, schapenvacht of vergelijkbare materialen mogen gebruikt worden op elk deel van het hoofdstel, mits het materiaal maximaal 3 cm breed en maximaal 3 cm dik is.
- De onderlegger onder de neusriem mag max. 1 cm aan weerszijden uitsteken. Hetgeen wat uitsteekt moet aangesloten liggen aan de neus en mag nooit dikker zijn dan de neusriem zelf.
- De onderlegger moet aangesloten liggen aan de neus
- De neusriem en onderlegger mogen tezamen niet meer dan 3,5 cm dik zijn.

48.		<ul style="list-style-type: none"> • Voorbeeld onderlegger
-----	---	---

2.4. Blinkers

- Iedere voorziening die het oriëntatie vermogen van het paard beperkt of beïnvloed is **niet** toegestaan.
- De **bakstukken van de neusriem** van het hoofdstel mogen van bontjes of blinkers (zoals in voorbeeld) worden voorzien.
- Het materiaal mag niet dikker dan 3 cm zijn gemeten vanaf de huid van het paard.

49.		<ul style="list-style-type: none"> • Voorbeeld blinker
-----	---	---

Hoofdstuk 3: Beenbescherming

3.1.

Algemeen

- Beenkappen en de andere in deze sectie genoemde uitrusting dienen om de benen van het paard te beschermen
- Beenkappen en alle andere uitrusting die de benen beschermen moeten correct aangebracht worden om het gewenste beschermende effect te bereiken.
- Beenkappen die duidelijk een manipulatieve werking hebben zijn niet toegestaan.
- Het gebruik van springschoenen is toegestaan.
- Bandages zijn op het wedstrijdterrein **verboden**.
- Tijdens wedstrijd is het gebruik van beenbescherming toegestaan.

Hoofdstuk 4: De Longeerzweep

4.1.

- Een longeerzweep is verplicht en dient inclusief slag minimaal 7 meter lang te zijn.

Hoofdstuk 5: De Longeerlijn

5.1.

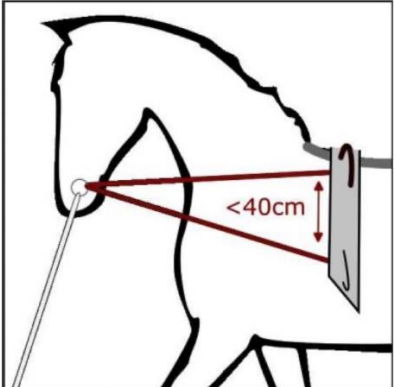

- De longe dient minimaal 8 meter lang te zijn.
- De longe dient bevestigd te worden aan de binnenste bitring, of via een slag om de binnenste bitring naar de buitenste bitring. Bij hoofdstellen zoals het Micklem-hoofdstel mag de longeerlijn ook rechtstreeks aan een daartoe bestemde ring op de neusriem bevestigd worden.
- In de klasse Z/ZZ/Junioren/Young Vaulters moet de longe bevestigd zijn conform de reglementen van de FEI.
- Bij gebruik van een kaptom moet de longeerlijn bevestigd zijn aan de ring bovenop de neusriem of aan de binnenste ring van de neusriem. Bij gebruik van een bit zie bovenstaande.

Hoofdstuk 6: Bijzetteugels en driehoeksteugel

6.1.

- De bijzetteugels zijn correct bevestigd: van de voltigesingel naar het bit of de kaptom. De driehoeksteugel is per zijde verbonden aan de voltigesingel via de bitring (zonder clip of musketon) terug naar de voltigesingel met per zijde maximaal 40 centimeter afstand tussen de twee verbindingpunten aan de voltigesingel. Het paard wordt gepresenteerd zonder knopen in de teugels. Met de bijzetteugels of driehoeksteugel goed afgesteld, kan het paard zijn neus correct op of iets voor de loodlijn dragen.

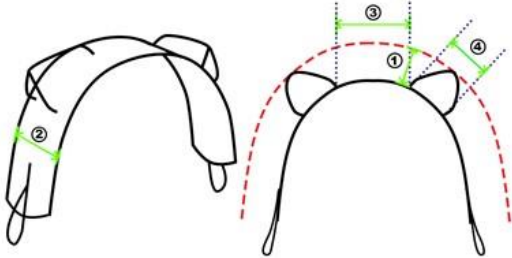
- In de loswerking zijn hulpteugels, anders dan bijzetteugels of driehoeksteugels toegestaan mits deze op een correcte wijze worden gebruikt.

50.		<ul style="list-style-type: none"> • Driehoeksteugel • De driehoeksteugel is per zijde verbonden aan de voltigesingel via de bitring (zonder clip of musketon) terug naar de voltigesingel met per zijde maximaal 40 centimeter afstand tussen de twee verbindingpunten aan de voltigesingel.
51.		<ul style="list-style-type: none"> • Bijzetteugel

Hoofdstuk 7: De Voltigesingel

7.1.

- Een voltigesingel moet twee ingebouwde, voldoende veilige handrepen hebben, met desgewenst een tussenlusje en aan één of beide zijden een voetlus. De singel moet voorzien zijn van kussens aan de onderzijde.
- De maximale afstand vanaf het vlakke draagvlak van de voltigesingel tot het uiterste punt van de handgrepen is 180 mm.
- De maximale breedte van het vlakke draagvlak dat het gewicht draagt bedraagt 180 mm.
- De maximale afstand tussen de rechter en linker handgreep is 240 mm.
- De maximale afstand tussen het midden van het bovenste en het onderste bevestigingspunt van de handgrepen is 280 mm.
- Kleinere afmetingen zijn toegestaan. Een afwijking van maximaal 20 mm wordt geaccepteerd
- Om het paard te beschermen moet onder de voltigesingel een passende beschermstrook aangebracht worden.

52.		<ul style="list-style-type: none"> • Voltigesingel
-----	---	---

Hoofdstuk 8: Voltigepad

8.1.

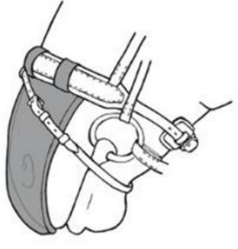
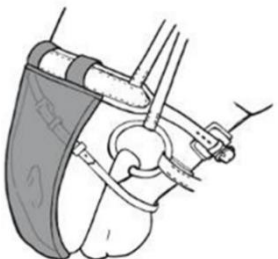
- Een pad moet bestaan uit stug materiaal
- De pad mag in totaal niet langer zijn dan 110 cm en niet breder dan 90 cm
- Vóór de voltigesingel mag de pad niet verder uitsteken dan 30 cm
- achter de voltigesingel mag het niet verder uitsteken dan 80 cm
- De pad mag niet dikker zijn dan 4 cm met uitzondering van de dikte direct onder de voltigesingel, daar is iedere dikte toegestaan
- Bij inspectie wordt rekening gehouden met een marge van 3 cm, in de lengte en de breedte
- Het gebruik van een losse gelpad onder de voltigepad is toegestaan.

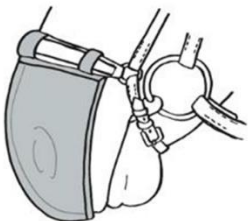
Hoofdstuk 9: Het Neusnetje

9.1.

Algemeen

- Een deelnemer mag gebruik maken van een neusnetje bij het paard tijdens een **outdoor** wedstrijd of tijdens het loswerken buitenwanneer:
  - a) het neusnetje uitsluitend de neus van het paard bedekt; het bit moet zichtbaar zijn. Daarbij geldt dat het netje niet mag knellen;
  - b) Het gebruik van een neusnetje kan op ieder moment door een official onderzocht worden. Wanneer er onjuist gebruik van wordt gemaakt, kan een official overgaan tot het uitsluiten van de combinatie. Wanneer het onjuiste gebruik in strijd is met de Gedragscode Welzijn van het Paard (en als wreedheid kan worden aangemerkt) volgt diskwalificatie en wordt dit aan de KNHS gerapporteerd.

53.		<ul style="list-style-type: none"> • Bevestiging neusnetje. • Het neusnetje mag uitsluitend de neus van het paard bedekken
54.		<ul style="list-style-type: none"> • Variatie op bevestiging neusnetje • Het neusnetje mag uitsluitend de neus van het paard bedekken

55.		<ul style="list-style-type: none"> • Bevestiging neusnetje • Het neusnetje mag uitsluitend de neus van het paard bedekken
-----	---	---

Hoofdstuk 10: Het Oornetje en oorplug

10.1.

<ul style="list-style-type: none"> • Een deelnemer mag gebruik maken van een oornetje bij het paard tijdens de wedstrijd, wanneer: <ol style="list-style-type: none"> a) Het oornetje de ogen van het paard niet bedekt of irriteert, het orenspel niet belemmerd wordt en het oriëntatievermogen niet wordt beïnvloed. b) Het oornetje mag niet vastgemaakt worden aan de neusriem. c) Het gebruik van een oornetje kan op ieder moment door een official onderzocht worden. Wanneer er onjuist gebruik van wordt gemaakt, kan een official overgaan tot het uitsluiten van de combinatie. Wanneer het onjuiste gebruik in strijd is met de Gedragscode Welzijn van het Paard (en als wreedheid kan worden aangemerkt) volgt diskwalificatie en wordt dit aan de KNHS gerapporteerd.
--

56.		<ul style="list-style-type: none"> • Oornetje • Het oornetje mag de ogen van het paard niet bedekken of irriteren • Oornetje mag geluiddempend zijn • Het orenspel mag niet belemmerd worden en het oriëntatievermogen niet worden beïnvloed.
57.		<ul style="list-style-type: none"> • Oordoppen • Oordoppen mogen geluiddempend zijn • Het orenspel mag niet belemmerd worden